

ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՅՍ ԵՐԵՐԵՏԵԱՆ

ՕՐԱԿՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍՏԱՐԱՆՆԵՐ ԵՒ ԵՌԵՐԵՏԵԱՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԶՄԻՒՅՆԻԱ

ՈՒՐԲԱԹ

2 ՄԱՅԻՍԻ

1847

ԹԻՒ 284

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրտսնագնացություն, 29 ապրիլի:

Տաճկաստանի և Յունաստանի մէջ պատահած վէճը օր ըստ օրէ կը ծանրանայ, ըստ որում հէջը նախան կառավարութիւնը մի և նոյն անխոհեմ և անիրաւ յամառութեանը մէջ հաստատուն մնալ ցած կերիւի: Մայրաքաղաքիս յունաց դեսպան պարոն Լըբիւրօսը իւր ընտանեօրը ամսուս 15 ին գաղղիական շոգենաւով մեկնեցաւ Լթէնք երթալու համար, և թէպէտ յիշեալ դեսպանը ինքեց, որ հէջնացի վաճառականաց գործքէ լուսն կառավարութիւնը՝ Յունաստանի հիւպատոս պարոն Մանսքիին յանձնուի, բայց Բարձրագոյն Իսլամը արժան չհամարեցաւ ընդունելու այս առաջարկութիւնը, ուստի մաքրատան տեւտու Մուքթար պէյը ի գործ կը դնէ միշտ այս պաշտօնը իւր սովորական մարդասիրութեամբը: Մուսուլէն եկած լուրերը խիստ յաջող են, յիշեալ նահանգին կուսակալ վեմամփայլ Լսատ փաշան մեծ գործունէութեամբ և բարենախնձով կաշխատի զանազան բարեկարգութիւններ հաստատելու, և միանգամայն ամէն կերպ հարկ կուտ միջոցները և պատրաստութիւնները ի գործ կը դնէ Ղէզլիէի նահանգին ապստամբ կառավարիչ Վետէրհան պէյին դէմ քաջելու համար: Լսատ փաշան արդէն 2000 նոր զօրք գրեթէ Մուսուլի նահանգին մէջ, որոնց գրեթէ ամէն օր

կրթութիւն ընել կուտայ, ատենցմէ ի զատ բանի մը հաղորդ անկանոն զօրք պատրաստել է թէ՛ հէտեակ և թէ՛ ձիաւոր: Եւսե Ուրֆայէն կը գրեն թէ սեղանալ զօրապետ Լսմէր փաշան յիշեալ քաղաքը հասեր է քանի մը գունդ կանոնաւոր զօրքով, և անկէջ շարունակել է իւր ճանապարհորդութիւնը Մուսուլ երթալու համար:

Լստ զօրքերը Լսատ փաշային զօրացը հետ մի աւորուելէն ետքը՝ Ղէզլիէի ապստամբ նահանգին վրայ պիտի յարձակուին յիշեալ երկու զինուորաւորան փաշայից հրամանատարութեամբը:

Կայսերական հրովարտակաւ հետեւեալ փոփոխութիւնները ի գործ դրուեցան:

Կրտսնագնացության նախորդ քաղաքական կառավարիչ Հաֆըզ փաշան՝ Լանխայի կուսակալ տեւտեցաւ փոխանակ Հաֆըզ Լսմէտ փաշային, որուն նոր պաշտօն մը չտրուեցաւ:

Իզմէթ պէյը, որ երբեմն Վարսի կառավարիչ էր, Տէնիլլի կուսակալ կարգեցաւ Վայսագաթի տիրապետը:

Վափուճի պաշը Հիւանի աղան՝ Կեսարիայի կառավարիչ անուանեցաւ տեղակալութեան տիտղոսով:

(Օման էֆէնտին) Թէքիւր տաղը յի կառավարիչ կարգեցաւ յիշեալ տիրապետը:

Յունաց Վատրիարգին և երեւելի աշխարհակա

նայ մէջ՝ աղգային նոր բարեկարգութեանց գործադրութեանը համար պատահած վէճը կը շարունակուի միշտ, և այս երկու կողմն ալ չկրնար միաբանութեամբ վախճան մը տալ յիշեալ կառուր գործին, Վատրիարգը միայն իւր ստորագրութեամբը մասնաւոր յայտարարութիւն մը գրեց Բարձրագոյն Իրանը, իսկ գլխաւոր աշխարհականներն ալ ուրիշ աղբրագիրք մը մատուցին յիշեալ յայտարարութեանը դէմ: Ուստի ինչպէս կը տեսնուի խռովութիւնը և երկպառակութիւնը առայժմ օր է օր յառաջ երթալու վրայ են:

Վուրու Չէլլէյի հոռմի մայր դպրատունը, որուն կառավարութիւնը Վատրիարգական հոգեւոր իշխանութեանէն կախում էր, անցեալէն ըր գոցուեցաւ: Հէլենական գրականութեան դաստաւ վարժապետին առաջին կարգի աշակերտները ապստամբելով իրենց վարժապետին դէմ, վաճառեցին զանկա դպրոցէն: Լալիբերտները շատ անգամ գանգատ ըրած էին անոր դէմ թէ տուած դասուն բաւական տեղեկութիւն չունի, իսկ Վատրիարգը ամենեւին ակնաւ չընէ լով անոնց աղգարարութեանը՝ ասանկ գէշ ընթացք մը ունեցան, որ յանցաւոր կընէ զիրենք թէպէտ և միւս կողմէն իրաւունք ունեցած ըլլան:

Վաղղիացոց թագաւորին տնտեսութեանը ամսուս 19ին մեծ հանդիսիւ կատարեցաւ: Վաղղիոյ վեմամփայլ դեսպանը իրիկուան դէմ մեծ

ԲԱՆԱՍՏԱՐԱՆՆԵՐ

Օրոշաց կամաց բէմ էլած ամսանոթիւններն գէշ կեանքները, և ալ ընդ անհատարձակութիւնը:

Հատ տարի չկայ ամսրան խիստ տաք ատենը՝ Հիւսիսային Լիւբիկայի փոքրիկ քաղաքի մը շրջապայ գտնուած պանդոկէ մը վրայ մահ տարեկան միջակ հասակով սպանիացի մը գիշեր ժամանակ ելելով, դէպ ի բաղբը կը գտնուի: Լստ պանդոկը բաղբէն հաղել թէ մէկ ժամ հեռաւորութեամբ գաղտնաւորի մը ծայր շինուած էր, և չէմ գիտեր պանդոկապետին աղեկութեանէն էր մը, թէ պանդոկին յարմար գիրք ունենալէն, որ միշտ հիւրերով լեցուն կը լըար, սգնուականը և գեղջուկը քաղաքացիին և օտարականը այս տեղ կը թաղային իրենց ժամանակը անցնելու: Օրերունի սարսիւղին ցերեկը մինչև իրիկուն հոգնած ըլլալով, ձանապարհին տեղ տեղ կանգ կառնէր քիչ մը հանգչելու համար: Եւսե քամիին վրէժը և ծառերուն երեքման ձայնը մեծ զուարճութիւն կը պատճառէին իրեն, և այսպէս շարունակելով իւր ձամբորդութիւնը երբոր բարձրեկ տեղ մը նըստած գարձեալ կանգ կառնէր, և իւր երկտասար գութեան մէջ ունեցած ընթացքին վրայ խորին մը կընտածէր, յանկարծ հեռուէն հառաչանքի մը ձայն լսեց, անշուշտ կըսէր ինքնիրեն, ինծի պէս

խեղճին մէկը իւր կեանքէն ձանձրանալով այսպէս սրտին ցաւը կը յայտնէ, և այս օրինակ մտած մուկով հաղել թէ բանի մը վարկեան անցաւ, հառաչանքին ձայնը կրկին անգամ լսուեցաւ աւելի մօտէն և աւելի արտում եղանակով մը, քիչ մնալ անցաւ նայիս 25 տարեկանի չափ պատանի մը սպանիացիին մօտիկնալով և բարեկեղով, անոր քովը նստաւ, այս պատանին Լստարգ Սէյմի կը կոչուէր, և երեւոյն վրայ յուսահատութեան նշանները սղէկ մը գծագրուած էին: Սպանիացիին ան երկրայ գիտնալով հառաչանքին ձայնը անկէջ ըլլալը, կըսէ Լստարգին յորդորական ձեռով մը: Վարան ինչ է ցաւդ, ինչո՞ւ այդպէս կը հառաչես, աշխարհքիս հոգը և ցաւը մեզի պէս ծերերուն կը վերաբերի, և ոչ թէ ձեզի, ինչ է կորսնցուցածդ, զրոյցէ կաղաչեմ, կարելի է որ կրնամ օգնել հրամանացդ:

— Լստին՝ թէ . . . :

— Այդպէս ըսէ՛ ինծի պատճառը:

Վատանին՝ սպանիացիին չափազանց ստիպելուն վրայ կը պարտաւորի իւր սրտին գաղտնիքը այսպէս ծանուցանելու անոր:

— Իմ հայրս, որ թո՛ւմա Սէյմի կըսուի, այս քու զօրքի մէջ երեւելի վաճառական մըն է, Հիդ կաստանի հետ մեծ առեւտուր կընէ և շատ զուրկ տէր է, բայց արու զաւակներուն մէջը ամենեւնի

մեծը ես եմ, իւր արհեստին մէջ բաւական կողնեմ իրեն, թէ՛ նամակագրութեան և թէ՛ ուրիշ գործքերու մէջ, ինչպէս որ ինքն ալ կը խոստովանի, տարի է մը աւելի է որ Ենդրէաս Պրիքո անուն սեղանաւորին աղջկանը սիրահարած եմ, և հօրս արու զուակներուն մէջ ունեցած երիցութեան իրաւունքովս՝ անոր հետ սո՛ւնանալու խոտը մուկները ըրեր եմ: Իմ հօրս և սեղանաւորին վիճակը գրեթէ համեմատ են, աշխարհքիս մէջ ուրիշ միտիթարութիւն մը չունիմ (Թէ՛րէյինէն ի զատ, այս էր անունը սեղանաւորին աղջկանը), այն օրը որ չեմ տեսներ զանի, մեծ տարակուսանքի մէջ կը մնամ: Թէ՛րէյինին իմ վրաս ունեցած սէրը իմին անոր վրայ ունեցածէն պակաս չէ, Հայրս ի սկզբանէ իմ սիրահարութեանս հմուտ էր և ձայն ալ չէր հաներ, ըսել է որ հաւանութիւն ալ կուտար, Բայց բանի որ ժամանակ անցաւ, այս բանիս համար իւր տհաճութիւնը սկսու ջոյց տալ, նախ անց խօսքերով, ետքը սպառնալով, և երեկեան օրը ինչ ատեն լսեց թէ մօտեցաւ հարսանիքը ընելու միտք ունիմ, ձեռնարկ կըսեմ, կուտալի գաղան մը գարձաւ և սատիկալս պատու իւրեց ինծի, որ չըլլայ թէ սեղանաւորին տուելու տոք կոխեմ, և թէ որ իւր հրամանին դէմ դնեմ, անշուշտ թէ՛ իւր անէն և թէ՛ գրաստանէն մի ընտելու է վիւ, մինչև որդիութեան իրաւունքէն:

հացիկերը մը ըրաւ, ուրտեղ հրաւիրուած էին բազմաթիւ երեւելի անձինք, և տէրութեան բանի մը դիմաւոր պաշտօնատարները:

—(Գոստափառ Սուրբանին զաւակաց թիւաւ տութեան հանդէսը սեպտեմբեր տմուռն մէջ պիտի կատարուի կրօնը, և այս առթիւ մեծ տօնախմբութիւններ և հասարակաց ուրախութիւններ պիտի ըլլան:

—Վարապուրուզի նախորդ կառավարիչ Մէհէմէտ մէտ փաշան, որուն բարձրագոյն հրամանաւ կողմէն տանգնուպօլոյ քաղաքական կառավարութեան պաշտօնը յանձնուած է, ամսուս 21ին առաւօտուն իրենից օսմանեան շոգենաւով հասաւ ի կողմ տանգնուպօլիս, և նոյն օրը Վարձրագոյն Վուազ գնաց տէրութեան գլխաւոր պաշտօնատարաց այլ ցերութիւն ընելու համար. իսկ հետեւեալ օրը պատիւ ունեցաւ Նորին Վահագնաւորութեանը ներկայանալու, որ խիստ մարդասիրաբար ընդունեց զինքը Վսեմափայլ Մէհէմէտ փաշան սկսաւ անմիջապէս ի գործ դնելու իւր նոր պաշտօնը:

—Լատրիական վերջի շոգենաւով երեք երեւելի ճանապարհորդներ հասան ի կողմ տանգնուպօլիս. այսինքն Օ. իշի կոմսը, մօսիւ Հօրվուպը և մօսիւ Վարաքօնին: Այս ետքինս լրագրի մը տէր և հրատարակիչ է Ունկարիայի մէջ:

—Նմանապէս Վարոն տը Սօթէլորը, որ Նաբոլիի մէջ նոյն անուամբ հռչակաւոր սեղանաւորին որդին է, բանի մը օրէ ի վեր այս մայրաքաղաքս կը գտնուի:

—Յիշեալ երեւելի ճանապարհորդները և պարոն տը Սօթէլորը Վարձրագոյն Վուազ գոցին անցած շաբթու ընկերութեամբ Վատրիայ գետապանատան առաջին թարգմանին, որ ներկայացոյց Կաննիք բարձրապատիւ մեծ եպարքոսին, արքայութեան բարձրագոյն ատենանին նախագահ, իրֆաթ փաշային, և արտաքին գործոց տեսուչ Վրի Էֆէն տին:

—Նոգղիայ վսեմափայլ գետապան մօսիւ Վ. ունկարի

էլը ամսուս 14ին բարձրապատիւ մեծ եպարքոսին բնակարանը գնաց, և երկար ժամանակ խորհուրդ ունեցաւ Նորին Վարձրութեանը հետ:

—Նմանապէս Վատրիայ գետապան վսեմափայլ պարոն տը Վուաքօնէլը ապրիլի 23ին Վարդա խմուր գնաց՝ այցելութիւն ընելու համար բարձրապատիւ մեծ եպարքոսին և արտաքին գործոց տեսուչ Վրի Էֆէն տին:

—Վրի Էֆէն տին միմարէին գազաթը հարկաւոր նորոգութիւն ընելու ժամանակը, բանաւորին մէկը վար իշխալով՝ քանի մը ժամէն ետքը մեռաւ:

—Վսեմա 20ին հիւլենայի հպատակին մէկը իւր տանը մէջը Պէյօղլուն է, սպանուեցաւ և զեռնա գործ անձէ մը, որ դողալով ընելու համար ներս մտեր էր: Կառավարութիւնը հարկաւոր է, զան հետազոտութիւնները կրնէ յիշալ չարագործը ձեռք ձգելու համար:

ՊՈԼԻՔՏԵԸ 12 ապրիլ: Նոյն ամսուս 23ին պատահած սոսկալի հրկիզութիւնը մեծ յուսահատութեան մէջ թողուց զհասարակութիւնը. տասը հազար հոգիէն աւելի արք և կանայք՝ վերջին աղբատութեան մէջ մնալով, բայց թեպէտ կրնալին, և իրենց սպարուսը հիմաւոր հիմաւոր ուրիշ կերպիւ չեն կրնալ ձարել, բայց միայն հասարակաց գործութեամբ: Վարաքիայի տիրող բարձրագոյն տիւ Պիպէնքօ իշխանը մարդասիրական ոգիէ շարժեալ անմիջապէս ընկերութիւն մը հաստատեց հրկիզեց համար ողորմութիւն ժողովուրդ, և նախ 6000 տուքով ոսկի այսինքն 300-000 զուրու չի չափ ինքը գրուեցաւ իւր յատուկ դրամէն վճարելով. նմանապէս ուրիշ գլխաւոր պաշտօնատարներն ալ Նորին Վարձրութեան տուած տուածներով թեանը հետեւելով առատ ողորմութիւն շնորհեցին հրկիզեալ կարօտեցող թշուառութիւնները ըստ կնարի թեթեւեղութեամբ համար. Մինչև ցայսօր ժողովուրդն ողորմութեանց գումարը 185 հազար տուքով ոսկի կը համար:

Վսեմա 8ին ուրիշ հրկիզութիւն մըն ալ պատահեցաւ:

Հեցաւ իրենից ըսուած գիւղաքաղաքը, որ փոքր Վարաքիայի մէջ է. և թէպէտ հաղիւ թէ 4-5 ժամ տեւեց հրդեհը, այսու ամենայնիւ 50 գլխաւոր տներ վանքը, առաջնորդարանը, գալուստնները և այլն հրոյ ձառակ եղան:

ՍԵԼԱՆԻԿ 16 ապրիլ: Վարանիայէն եկած լուրերը խիստ յաջող են միշտ ի մասին հասարակաց անդորրութեան: Կը հաստատեն թէ Վսեմա Վրի Էֆէն ընդհանուր զորապետ Տարախօր Վիշտ փաշան մօտ օրերս ճանապարհորդութիւն մը պիտի ընէ նահանգիս ներսի կողմերը, որպէսզի անձամբ տեղեւի ըլլալով իւր զինուորական կառավարութեանը յանձնուած երկրին տմէն տեսակ հարկաւորութեանցը, արժանաւոր միջոցները ի գործ դնէ հասարակութեան անդորրութիւնը և արտադրութիւնը հաստատուն պահելու համար:

Նոգղիայի պատերազմական նաւը Վոնիս անուն Վոնիսէն եկաւ այս օրերս, և շուտով պիտի մեկնի արշակաւորական կողմերը երթալու համար: Յիշեալ տէրութեան Վիշտ ըսուած պալքը միշտ մեր նահանգիս կողմէն անդղիացի վաճառականաց առեւտուրը պաշտպանելու համար:

Վարաքիայի կառավարութեան երկու Ֆուէկաթը, որ անցեալները հասան մեր նահանգիս կողմէն այս օրերս պիտի երթան փայտ բեռնաւորելու Նեղոս գետին ցանկապատին շինութեանը համար: Մարմարիտի նաւահանգիստն ալ ուրիշ երկու Ֆուէկաթ կան, որոնք նմանապէս փայտ պիտի բեռնաւորեն նոյն հարկաւորութեանը համար:

Վերանիկի քաղաքական ժողովին (շուրա) անդամը Մօլլա պէյը և հաճի Վալիպ պէյը բարձրագոյն հրամանաւ կողմէն տանգնուպօլիս պիտի երթան հաճի Օւթքիւրա աղային վրայը ըլլալու գաւառ տանին ներկայ գտնուելու համար: Այս պաշտօնատարին գէմ գաւառիստը թիւն կըլայ թէ արքայական գանձին վերաբերեալ իր թիւղամի տրժէքէն շատ ստակ վերցուցեր է. և այս բանը հոս

ալ պիտի զրկէ զին: Վրի ամուսնանալ կուզէս կրտս, Հնդկաստանի այս անուն թղթակցի քանի մը անգամ առաջարկեց, որ իւր միակ ժառանգաւորը քեզի հարսնացնէ. սակայն անիւ օրիորդը, կամ ուրիշ մը և ոչ թէ թէքէզինը:

Իմ անգուծ հօրս այս պատուէրը ինչպէս ցաւ չարածառէ ինձի, կրտսեր Վառապը Վեյմի աչքերէն արտասուէ թափելով, ինչպէս չյուսահատիմ, ոչ աղաչանքներս կրնան մեղմացնել անոր քար սիրտը և ոչ ուրիշ միջոց մը կրնամ գտնալ աւելորդ միջոցներ փոխելու, այս աղետալ լուրը թէ որ թէքէզինը լսէ, իրաւ որ խեղճ գլխէն կըկորսնցնէ ըսելով, կըհեծկըլտար և ալ չէր կրնար շարունակել իւր խօսքը:

Վաթուհամեայ սպանիացին յորդորական խօսքերով և աղաւ ապացոյցներով խեղճ Վառապը զին սիրտը քիչ մը իջեցնէին ետքը ըսաւ:

Ես իմ ծնողաց և գլխաւորիս տհաճութեամբ և հրամանին գէմ երկու անգամ ամուսնացեր եմ և շատ ստրկացած եմ. ուստի այս բանիս վրայ մեծ փորձ ունիմ և կրնամ ըսել թէ քեզի պէս երիտասարդներուն դատաւար ալ կրնամ ըլլալ ըստ այսմ մասին: Թէ որ կըբարեհաճիս յօժարութեամբ պիտի պատմեմ քեզի ինք իր գլխաւոր մուսնանալու գէշ գէշ հետն անքները, կողաչեմ նաեւ որ աղէկ մը ակամջ դնես ըստանկերս քան:

զի շատ հաւանական է որ ըստանկերս օգուտ մը կրնաս քաղել բարեկամ: Այս ծնած եմ Վարանիայ Նոտուրուղիս նահանգին Վատիլէ անուն ծովագետ եայ քաղաքին մէջ, իմ հայրս երեւելի գերդառ տանէ մըն է և երկար տունէն ի վեր նոյն քաղաքին կառավարութեանը գիւսնատան գործակալ ըլլալով, աղէկ անուն և յարգ ստացեր էր և բաւական ալ ստակ գիտած էր, անոր հարստութեան մէկ մասն ալ անշարժ կալուածներ էին, որոնց եկամուտը կառնէր տարուէ տարի. քան և մէկ տարեկան էի ինչ տունէն իմ հայրս մեռաւ: Վրեքոր տեսող թէ անոր բոլոր ստացածքներուն միմակ տէրն եմ, (որովհետեւ ուրիշ զաւակ չունէր հայրս) սկսայ զեղիւսին միմակ անոր հարստութիւնը, երեք ամիսի չափ իգալիս ձամբարդութիւն ընելէս ետքը, հայրենիքս գաւառալուս ճանապարհին թատրոնական երգեր երգեցօղներու ընկերութեան մը հանդիպեցայ, և Վաճարօ երգեցիկին (քանթանթէ) Վալիպ անուն աղջկանը սիրահարելով ուղեցի քանի հարսնացնել ինձ. չէի կրնար որ ժամ մը անգամ աչքիս սուղեէն հեռանայ Վալիպան, և կեղեցի կերթայի անոր համար կաղթ թէի, ոչ զըստմանք և ոչ գործք ունէի. միայն Վալիպին կամեցը կըհետեւի, իմ մայրս որ առաքինութեան ձիրքերով լեցուն տիկին մը էր, փոխանակ իւր հաւանութիւնը տալու այս ամուս

նութեանը, շատ կերպիւ աշխատեցաւ որ արգիլէ, երբեմն աղբիւրի պէս արտասուէ թափելով կողաչէր ինձի, որեւտ քաղաքիմ այս ամուսնութեանէս, շատ մարդեր միջնորդ գրաւ որ ինձի հաւանքէն և Վաճարօյի սղջկանը հետ տանուանալէն հրաժարիմ, քաղաքիս աղետական օրիորդներուն անունները կառաջարկէին, որ անանցմէ մէկը ընտրեմ ինձի կնութեան, բայց և ոչ ատեն մէկուն ակամջ կըլնէի. իմ կարծիքիս գէմ խօսողները մեծ թշնամի տեղ գրած էի, և ստուր կապէս կըկուտէի անանց հետ: Վերջապէս շարունակ մէկ տարի այլանդակ կեանք մը անցնելէս ետքը, ամուսնացայ Վալիպին հետ, առջի բեռներ անանկ կըկարծէի թէ իմ երջանկութիւնս ոչ չափ ունի և ոչ գին, միւս կողմանէ խեղճ մայրս կըբոր տեսաւ թէ իւր գործքի գրած բոլոր միջոցները այս ամուսնութիւնը արգիլելու համար չյաջողեցան, իւր տրամու թեանէն հիւ անդնալով երկու ամիսէն աւելի անկողինին մէջ կըտանջէր:

Վրեքոր սպանիացին գլխէն անցած գացածը, այսպէս կրնարապրէ: Վեյմի կըմտած էր թէ ճիշտ մի և նոյն է իւր փորձանքը, և անանկ կերեարի, բէն թէ սարանիացին իւր վաքքը կրնարապրէ, ուստի հետաքրքիր ըլլալով անոր վերջը հասկընալու մեծ մտադրութեամբ շարունակեց մտիկ ընելու:

(Մնացորդը կ'աւելաւ լուրով):

Հաստատուեալով, Կոստանդնուպօլս աղագրու-
թեան ատենանք դատաստան պիտի ըլլայ :

ՄԻՏԻՆԼԻ, 15 ապրիլ : Վեց օր կայ որ, ցորեն
բնաւորութեամբ մեծ նաւակ մը Քալօնի նաւա-
հանգիստին մէջ ծովափնայտակաց նաւակի մը հան-
գիւղեցաւ : որոնք բարձրաւոր կողմադրեցին զիշեալ
նաւակը : Միտիլին կառավարիչը այս գգնադ-
րութեամբ խնայալով, խնայն օմանեան Քալօնի
նաւը, որուն պաշտօնը նաւահանգիստիս պահպա-
նութեանը հոգ տանիլէ, նոյն ծովափնայտակները
ձեռք ձգելու խրկեց : Ինչիւրի չըջականները ու-
րիշ մէկ նաւակ մը, որ Թէնէտօնէն կուգար, նմա-
նապէս կողմադրեցաւ, և նաւակները ու նաւա-
ստիկներէն մէկը մահուաժպի վիճակուեցան : Օր-
վաստարարները ուրիշ մէկ նաւակի մըն ալ հե-
տապետ եղան, բայց յայտնի չէ, թէ արդեօք
կրցան ձեռք անցնելու զանիկա : Մեր կառավա-
րիչը այս լուրերը Ն. յիւրի քի կառավարիչին ալ հա-
ղորդելու համար, յատկապէս նաւակի մը խրկեց,
ծանուցանելով որ ամէն կերպ դժուշտութիւնները
ի գործ դնել օմանեան հպատակաց առեւտուրը
պահպանելու համար, մանաւանդ հիմակ որ
ձեթի առեւտուրը խիստ գործունէութեան մէջ
ըլլալով նաւակաց երթևեկութիւնը անպակաս է :

ՊԵՐՍԵՍԻՆԻՆ, 15 ապրիլ :
Իարձրագատիւ փոխարքայն որուն առողջու-
թիւնը խիստ բարւոյք վիճակի մէջ է, ամառու 12
ին հասաւ հոս Գահիրէէն գալով, նոյն օրը Լեւո-
սայի տէրութեան փոխանորդները, և կառավա-
րութեան գլխաւոր պաշտօնատարները փութա-
յան այցելութեան երթալու Նորին Իարձրու-
թեանը, որ մեծ մարդասիրութեամբ ընդունեց
բանիք :
Մօսիւ Վամպէր գաղղիացի հանքադէտը, որ
Գահիրէի բազմաբուէտայի գաղղիցի կառավարիչն
է, Վէյոթեան աստիճան ընկալաւ այս օրերս
բարձրագատիւ փոխարքայէն՝ ի նշան գահունա-
կութեան : Վամպէր պէյին Թոյրոտութիւն եղա-
նակ իւր խնդրոյն համեմատ, որ քանի մը ամիս
Գաղղիա երթալ իւր անդականները տեսնելու :
Իպրահիմ փաշան Ստամբուլ Լ. յիւրի մէջ ունե-
ցած իւր երկիրները կրգտնուի առայժմ, բայց

Թէ ինչպիսի Բազմէն իցէ Ժամանակն :
Նոյնուէլ զամենայն զգին Ժամանակի՝ նոյն է
ընդ գիտել զհարգ վարել զկեանս : Յետ քնոյ ի
վնասութիւն երազոյ յուզեց միան մեզ վաստակը և
անհաճոյ յիշատակ նոյն : Համանման է և երկա-
րառե կեանքն, որոյ գործածութիւնն արժանա-
ւորութեամբ և բարւոյք չեղե : Ի պարէն անմտոյ
է միայն տուել : “Ի ձեռս բերից վերապին զիտու-
եալ Ժամանակ” : քանզի ոչ օք կարէ միւսանգամ
ի ձեռս բերել զիտուտ նորա : այլ միայն զա-
րաւար գործածութիւն նորին հետք է բարեկամ
դէլ :
(Օրինակ իմն, ի ծուրութեան անցուցեալ քո
զերկուս կամ զերիս ամն, յետ այնորիկ զնոյն մի-
ջոյ Ժամանակի եռանդեամբ նախընտրեալ զանձն
քո յաշտառութիւն անխնայ, այսու ամենայնիւ
անձնատէր է, զի եթէ բարւոյք ի կիր արկեալ էր
քո զնախընտրեալ ամն՝ զքո ի գատարկութեան
անցուցեր, տանայիր ի Ժամանակէն զիրկնապա-
սիկն զոր ինչ միանգամ պարգև եաց բեզ :

մօտ օրերս պիտի գտնայ ի Գահիրէ :
Սուէի պարանոցը ծակելու վրայօք վերադին
քննութիւններ կրըան : Գերմանացի ճարտարա-
պետները Լիւսիւրմէն և Լուսիւրմէն անուն այս օ-
րերս հասան ի Գահիրէ, և անկէց անմիջապէս
Լիւսիւրմէն վրայ երթան եգիպտական գործէթով մը
այս մեծ գործին վրայօք զննութիւններ ընելու
համար :
Իարձրագատիւ փոխարքայն՝ Ղէքսանգրիոյ ե-
գիպտացի գլխաւոր վաճառականաց յատուկ հը-
րաման ըրաւ, որ իւրաքանչիւրը ըստ իւր կարո-
ղութեանը մէյմէկ վաճառականին նաւ շինել տայ,
որպէս պիտի փոխանակ եւրոպացի նաւուց, երկրացի
նաւերը բեռնաւորեն Լ. յիւրի տարանքները :
Լ. յիւր վնասութեան վրայօք վաճառականաց գլխաւ-
թիւն մը տալու համար՝ բարձրագատիւ փաշան
հրաման ըրաւ, որ հարկաւորութիւն ունեցողը
կառավարութեան գանձէն պէտք եղած ստակը
փոխ առնէ, և ետքը ձեռքը գրամ անցնելուն
բիշ բիշ կրկին վճարէ նոյն գումարը : Նորին
Իարձրութեան այս վեհանախան և հաստատակաց
օգտակար ընթացքը անշուշտ գալութեան և ե-
րախտադ իտութեան արժանի է :

ԵՐԵՎԱՆԻ ՆՈՒՐԵՐ

ԱՆԳՂՈՒՄ : Իւրանոյի բնակիչաց գգնադր վի-
ճակը կը շարունակուի միշտ : աղքատութիւնը և
սովը այնպիսի յուսահատութեան մէջ ձգած է
այս խեղճ ժողովուրդը, որ հիմակուհի մա բարձրաւոր
ձեռք բաշխելով բաղադրական գործքերէն, իւր օրա-
կան ապրուստը ճարելու ետէ ինկած է : Գրե-
թէ ամէն օր բազմութիւն անձինք իրենց գերդաս-
տանովը հայրենիքին թող տալով, որ ալ չկրնար
զիրենք անուցանելու : Երգիւղ ուրիշ գլխաւոր
բաղքները կերթան՝ ապրելու ճար մը գտնելու
համար : Ի ընտրաւ, և ի խլրբու Լանդագար նաւեր
և շոգենաւեր կը հասնին, իւրանոյի գաղթա-
կաններով լեցուն, ասոնք սովաբեկ աղքատ Վա-
զարոններ են, որ անօթութենէ սկսեալ, ե-
րեսին գեղնած և բոլոր մարմիննին ախտացեալ
Երգիւղ երկիրը հաղարաւոր թուով կը թափին
հարստաց սեղանէն աւելցած հացին փշանօքը
փորերնին կշտացնելու : Կառավարութիւնը այս

Լաւատաձեռն է Ժամանակն այնոցիկ, որք ճա-
նաչեն արժանաւորութեամբ զգին նորա : և ընդ
հակառակն բաւեալ զարգ. և իւր յայնոցիկ, որք
զինի մշակելոյ գնա՝ անհոգանան զնմանէ : քանզի
որք միանգամ ունակաբար ոչ խնամա տանին զժա-
մանակէ, կորուսանեն զամենայն գնուէրս շնորհաց
նորա :
Այնչ այնպէս տուաւ ել զբարբոսի, որպէս ժա-
մանակն : Է զի սոգ տանեն նմա զարաթոյն ալա-
գութիւնն, և է զի զգտնող աղաւաղ բայլ նորա :
Երգիւղն ահագին է ընթացք իւր : քանզի աննա-
հանջ ի է և անգագար : բայց յատկապէս, հա-
ւատար և չափաւոր : աչք քո ոչ կարեն զիտել
զնորին անդգալի շարժումն ի վերայ շրջանակի, որ
գէժ կը բայլ նորա : սակայն գիտել արժան է, զի
այն սրբ Ժամանոյցի, որ երեւի քիզ անշարժ,
ընթանայ անդադար, ոչ կասի բնական, և ոչ
յետոս գտնուայ երբեք :

Թարգմանեալ ի գաղղիականէ :

պիտի յուսահատական վիճակի մը վտանգաւոր
հետեւանոցը նախատես ըլլալով, արժան համա-
րեցաւ Լեւոսայ Օրէնքը հաստատելու Իւրանոյի
մէջ : Լ. յիւր օրէնքին զօրութեամբ մէջ միայն իրա-
ւունք ունին աղքատները ապատանելու գործա-
տանց մէջ, այլ և անոնց բնակարանն ալ կերակու-
պիտի խրկուի : Վերջապէս իւրաքանչիւր աղ-
քատ անձն ապրելու ճար մը չունենալը ապացու-
ցանելէն ետքը, յիշեալ օրէնքին զօրութեամբ
անոր կերակուր պիտի տրուի :

Երեւոյ այս օրէնքն ալ իւր գէշ հետեւանք-
ները ունի, նախ Իւրանոյի մէջ կալուածքի տէր
անձինքը, որ պիտի պարտաւորին Լեւոսայ(Օրէնք)ն
տուրքը վճարելու, խեղճ վիճակի մէջ են, և հա-
տարակօրէն անուամբ միայն տէր են իրենց կա-
լուածոցը, քանզի գրեթէ ամէնքն ալ զրաւ (րե-
հին) գրած են զանոնք : միւս կողմանէ Իւրանոյի
աղքատները երբոր հաստատ գիտնան թէ իրենց
ապրուստը օրինօք պիտի տրուի, երբեք աշխատու-
թիւնի մը ձեռք չեն զարնել և բոլոր օրը անգործ
կընտրին :

— Յաւալի լուր մը տարածուեցաւ այս օրերս
Իւրանոյի մէջ : Թիւրք անուն շոգենաւը յունկա-
րի ՅՏին խորտակուեր է Լեւոսայ ըստած ժայռե-
րուն վրայ ինկալով : Հաւանայէն Վերաքուղեր
թալու Ժամանակը Երգիւղուն մէջ գտնուող
ներէն եօթանասուն երկու հոգի խեղդուեր են,
և մնացեալ եօթանասունը ինը հոգին ալ, որոնք
յիշեալ ժայռերուն վրայ ելեր են, անշուշտ սովա-
մահ պիտի մեռնին եղեր, եթէ սպանիացի Լիւի-
անուն պալիքին հրամանատար՝ նաւագետ Քամբը
այս գգնադր արկածը լսելով չիտ թար անոնց
օգնութեան հասնելու : Լ. յիւր մարդասիրական
ընթացքը խնայն փարձաբերեցաւ ըստ արժանոյն,
քանզի Երգիւղ վեհափառ Թագուհին հրաման
ըրաւ, որ ի նշան երախտագիտութեան ոսկեղէն
միտալ մը շնորհուի յիշեալ նաւագետ Քամբին,
և միանգամայն 500 լիւա սթէրլինգ ընծայ տրուի
նոյն մարդասէր պաշտօնատարին :

ԳԱՂՂՈՒՄ : Կը հաստատուեն թէ Պրոյիկի գոլքոր
Գաղղիոյ գեղարան կարգուեր է ի ընտրաւ և ըստ
որում այս քաղաքական երեւելի անձը մեծ յոր-
գութիւն և համարում տուցած է բոլոր Լեւո-
սայի մէջ իւր արգարտութիւն և խնայն բնաւ որո-
թեամբը, նմանապէս շատ մոտերիմ՝ բարեկամներ
ունի Երգիւղ ապրային երեսփոխանաց ժողովոյն
անդամաց մէջ, ուստի ի խոտ հաւական է, որ այս
երկու տէրութեանց մէջ եղած սոյն բարեկամա-
կան կապակցութիւնները նորէն հաստատուի
յիշեալ գեղարանին միջոցաւ :

— Նեղալիքն արտաքոյ կարգի ճանապարհաւ
լուրեր հասան այս օրերս, որոնք կը ծանուցանեն
թէ հաշտաւոր շերիք Պու Ս. օգոստ ձեռք անցեր
է : Լ. յիւր երեւելի արտաքոյ զօրապետն էր, որ 1845
ին, անգոտարութեան գրգռիչ եղաւ Տահրայի
մէջ, ուստի ընդգրկի բոլոր երկրին մէջ տարա-
ծեցաւ : Հարաւային ցեղերուն մէջ տարի է մի-
աւելի մնայէն ետքը, հիմակ նորէն Տահրա եկած
էր, ուրտեղ, շատ հաւական է որ Քաղղիները նո-
րէն սոք պիտի հանէր, բայց բարեբաղդութեամբ
մը Սէրթ Լեւոս գաղղիացի զօրապետին ձեռքը
ինկաւ : Կըսեն թէ մօտ օրերս պատերազմական

շողեհաւում մը Վաղղիս պիտի խրկուի յիշեալ հաշակաւոր չէիք :

—Աւանտայի գլխաւոր ատենաբան մեծահամբաւ ()քօնէլը , որ օգտաւորութեան համար Փարիզ կը գտնուի քանի մը շաբաթէ ՚ի վեր , մեծ պատիւ և մարդասիրութիւն կընդունի ամէն օր Վաղղիոյ թաղաւորէն և արքայական գերդաստանէն , որոնք ամէն կերպ քաղաքապետական միջոցները ՚ի գործ կըդնեն Վաղղիոյ բնակութիւնը հաճելի ընելու համար յիշեալ երեւելի անձին :

—Այգիպտոսի բարձրագոյն փոխարքային որդին ծաղիկահասակ Հիւսէյին պէյը , որ Փարիզի եգիպտական գաղութին մէջ զանազան գիտութեանց կը հետեւէր , գրեթէ եօթն օր հիւանդութենէ ետքը մեռաւ : Մայրաքաղաքիս ճարտար բժշկաց ջանքը անօգուտ եղաւ անոր սաստիկ ախտին առաջքը առնելու , որ սկիզբէն ՚ի վեր խիստ վտանգաւոր նշաններ ունէր : Արհատաւ թէ գաղղիացի պատերազմական նաւով մը Ղէքուանդիոս պիտի խրկուի յիշեալ բարձրագոյն իշխանին մարմինը :

—Ի՞նչ լրագիրը կը հրատարակէ , թէ Ռուսաց օգոստոսիաւ Վայսը՝ իւր եղբայրը Միշէլ մեծ դուքսը Ռուսիայի փոխարքայ անուանեալ է , և այս պատճառաւ յիշեալ մեծ դուքսն հետ Վարսովիա պիտի երթան , և անկէջ վեհափառ Վայսը Փարիզ գալու է գաղղիացեաց թագաւորին այցելու թիւն ընելու համար :

—Աղգային երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ ապրիլի 16ին Հունաստանի այժմեան վիճակին վրայօք զրոյցներ և ատենաբանութիւններ եղան , Արեւի թէ Վաղղիոյ կառավարութիւնը մեծ կուսակցութիւն կը ցուցնէ հանրական տէրութեանը և ամենեւին յանցանք մը չունէր վրան՝ Տաճկաստանի հետ ունեցած վեճին համար , այլ և կըմեղադրէ Վաղղիոյ կառավարութիւնը , որ օսմանեան տէրութեան այս վեճին մէջ բռնած ընթացքին հաւանութիւն տալով կըպաշտպանէ զանկաւ , և միւս կողմանէ նեղը կըծգէ զՀունաստանը խստիւ պահանջելով անորմէ իւր փոխ տուած դրամը :

ՍՊԱՆԻԱ : Կառավարութիւնը որոշեց , որ նը պատասխանայ ըլլայ Ռոթուկայի թագուհին՝ յիշեալ երկրին մէջ պատահած ապուստմբութիւնը վերջացնելու համար , և արդէն 4—5 գունդ հետեւակ զօրք և մէկ գունդ ձիաւոր Մատրիտէն մեկնեցան գէպ ՚ի Լիզայնա երթալու : Այլ Ռոթուկայի կառավարութեան խնդրոյն համեմատ Վաղղիոս գետին մէջ գտնուած սպանիացի և անգղիացի պատերազմական նաւերէն բաւական զօրք ցամաքը ելան , ուստի կը յուսացուի թէ քիչ ժամանակուան մէջ յիշեալ դաշնակից տէրութեանց օգնականութեամբ Ռոթուկայի կառավարութիւնը նորէն պիտի զօրանայ , և բարեկարգութիւնը պիտի յաջորդէ ազգի ազգի անկարգութեանցը և խռովութեանցը , որ մինչև ցայսօր տառապեցուցին զյիշեալ գոթաղգ ազգը :

ՏԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՈՒՍՄԱՅԻ : Հասարակութիւնը անպատմելի ուրախութեան մէջ է Պիոս Իններորդ որբազան Պապին հրատարակած սահմանադրական օրինացը համար : Հռոմայի ժողովուրդը շատոնց մէ ՚ի վեր կը ցանկար , որ պատկան կառավարութիւնը շնորհէ իրենց այս սահմանադրութիւնը , բայց կերկի թէ Վերին Կաթոլիկականութիւնը

սահմանած էր , որ Պիոս Իններորդին օրով ըլլայ այսպիսի երեւելի և ազգասիրական կարգադրութիւն մը : Որուն զօրութեամբ արդէն լուր տրուեցաւ բոլոր հաշանդաց կուսակալներուն , որպէս զի մէյմէկ երեսփոխան խրկին ՚ի Հռոմ , ուրտեղ յատուկ ազգային ժողով մը հաստատուելով՝ հասարակութեան յառաջագիմութեանը և բարեբաղդութեանը համար խորհուրդներ և քննութիւններ պիտի ըլլան : Աւայժմ իւրաքանչիւր քաղաքէ գալու երեսփոխանները Պապին կողմանէ պիտի ընտրուին , և ոչ թէ ժողովուրդին կողմանէ , ինչպէս որ սահմանադրական օրէնքը կը պահանջէ , այսու ամենայնիւ միշտ գալու թեան և երախտագիտութեան արժանի է Պիոս Իններորդին այս մարդասիրական ընթացքը :

ԶՄԻՒՆԻԱ . 2 մայիս :

Իւսկիւտարու ազգային Նիւմարանին բարեկարգ յառաջագիմութեանը համար հաստատուած ընկերութեան կանոնադրութիւնները մեծ ուրախութեամբ ընթերցաք Հայաստան պատուական լրագրին 41 և 42երորդ թերթերուն մէջ , և ըստ որում այսպիսի գաղութի մը արդիւնաւոր և բարեյաջող կառավարութիւնը փորձիւ գիտեմք թէ խիստ դժուար գործ մըն է , վասն որոյ նոյն ընդարձակ և մանրամասն կանոնները ամենահարկաւոր էին անշուշտ , Վանդի ամէն մեծամեծ և դժուար գործքերը կանոնի տակ մտնելով , երկբայու թիւն չկայ թէ յաջողութեամբ կըստարարին : ուստի մեծ անկեղծութիւն ունիմք այս նորահաստատ ազգասիրական ընկերութեան յարգի անգամացը վըրայ , թէ հայրենասիրական բարեխախտած ոգւով և միաբանութեամբ աշխատելով , քիչ ժամանակի մէջ պիտի վայելեմք արժանաւոր պոռոզները յիշեալ ազգային ճեմարանին , որ աներկբայ մեծ պատիւ պիտի ընէ Կոստանդնուպօլսոյ հայազգի հասարակութեանը :

—Յիշեալ լրագրէն կիմանումք թէ Վեօթահայի բնակիչ բանի մը երեւելի անձինք , յորդորանօք նոյն քաղաքին առաջնորդ գերագոյնիւ թովմաս ծաղրագոյն վարդապետին՝ Սարգիս Միւսայ ընկերութեան անուամբ ազգասիրական միաբանութիւն մը հաստատուէր են մէջերին , որուն նպատակը պիտի ըլլայ հոգ տանիլ և բարեկարգել թէ մանչ տղոց և թէ աղջկանց գաղատունները որ Վեօթահայի վիճակին մէջ կըգտնուին , և նոր վարժարաններ հաստատուէր ուրտեղ որ հարկը կըպահանջէ : Այս ընկերութեան եկամուտ մը ըլլալու համար իւրաքանչիւրք ինքնայօժար կամօք մէյմէկ կամ աւելի բաժին ստորագրուէր է , որուն տարեկանը 25 զուրուշէ : Այլեւ ՚ի զատ մէկ անգամի համար յատուկ նուէրներ ըրէր են նոյն ընկերութեանը , որոնց անուանքը յօժարամտութեամբ կըհրատարակեմք ուրիշ ազգասիրաց բարի օրինակ ըլլալու համար :

Վերադարձու թովմաս ծաղրագոյն վար .	500
Յակոբ աղա Շիրաբեան .	2000
Ստեփան աղա թաքէսեան .	2000
Յակոբ աղա Պալէնցեան .	1000
Յովհաննէս աղա Լիզիւրիւմեան .	1000
Յովսէփ աղա Սանդրիւրեան .	1000
Մահաւոսի Կարապետ աղա Պալէնցեան .	500
Յովհաննէս աղա Լիզմուրեան .	250

Թէպէտե գալու թեան արժանի է յիշեալ յարգի ազգային ազգասիրական եռանդը , այսու ամենայնիւ , ըստ մեր գաղտնիք՝ աւելի գալու թեան և մտերիմ շնորհակալութեան արժանի կըհամարուի խոհեմազարդ թովմաս ծաղրագոյն վարդապետին ուսումնասիրական ջանքը և ինքնայօժար նուէրը , և եթէ ուրիշ ամէն քաղաք գտնուած մեր հոգեւոր առաջնորդները այս ազգօգուտ օրինակին բարենախանձ ոգւով հետեւելու ըլլան թէ յորդրանօք և թէ արդեամբ , և իրենց վիճակի հայազգի մանկանց ուսումնական յառաջագիմութեանը վրայ օրինաւոր կերպիւ խնամք տանին , երկբայու թիւն չկայ , որ քիչ ժամանակուան մէջ բաւականապէս պիտի ծաղկին Տաճկաստանի մէջ ընդած զանազան գաղատունները՝ ՚ի միութարութիւն ճշմարիտ հայրենասիրաց :

—Աղբ մը մէջ լրագրաց աւելնալը նոյն ազգին յառաջագիմութեանը յայտնի ապացոյց մը ըլլալով , ուրախ սրտիւ տեսանք այս օրերս Վենայի Միւթարեան Միաբանութեան Լեւոն անուն լրագրին յայտարարութիւնը և անոր առաջին թիւը որնոր փորձի համար տպած են : Եւ լրագրութեան շաբաթական պիտի ըլլայ , ու քաղաքական և ուսումնասիրական նիւթոց վրայ պիտի ճառէ : Տարեկան արժէքը 10 արծաթ ֆիօրին է , և երբոր բաւական ստորագրող գտնուի , այն ժամանակը միայն պիտի սկսի անոր շարունակ հրատարակութիւնը : Երկրկէս մը , թէ Վենայի Միւթարեան միաբանութիւնը հոգաւ չափ պիտի աշխատի ամէն կերպ ազգօգուտ և արժանաւոր լուրեր հրատարակելու : ուստի բոլոր սրտիւ կըցոյնկամք բարեյաջող սկզբնաւորութիւն մը յիշեալ Լեւոն անուն լրագրին , և կը յուսամք թէ ուսումնասիր հասարակութիւնը յօժարութեամբ պիտի փութայ նը պատասխանայ ըլլալու այսպիսի ազգօգուտ գործի մը :

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՐԵՎԱՆ

ԶՄԻՒՆԻԱ . 2 մայիս :

Իււտարան գործքերը ընդհանրապէս հանդարտութեան մէջ են Լեւոնապէս եկած անյաջող լուրերուն պատճառաւ :

Ֆիօն : Թուլէ . այս օրուան արժողութիւնը 85—86 զուրուշէ չէբին (250 տիրէմ) :

Տորոն : Օսիսու առնող չկայ և ուրիշ ապրանք հետ փոխանակութեամբ միայն կըծախուի :

Յորեն : Վիենէր օր ըստ օրէ իջնալու վրայեն այս օրուան արժէքը ըստ տեսակին 22—24 զուրուշէ բիլէն : Վարիին գիլը՝ 10—11 . իսկ գեղն տարբերը՝ 15—16 :

Սուսամ : Բաւական ապրանք կայ , բայց հազիւ թէ 37—38 զուրուշի կըծախուի բիլէն :

Ոչխարի բուրդ : Խիստ թուլէ . չտանուած ապրանքին արժէքը ըստ տեսակին 140—150 զուրուշէ խանթարը :

Բամպակ : Լիզմուրեան լուրութեանը նոյն լուր 235—245 զուրուշի կըծախուի խանթարը :

Մետաք : Խիստ հանդարտութեան մէջ է . Պրուուայի տեսակը 135 զուրուշի հօխան դժուարաւ ծառ է . իսկ Պարեմազօլուինը՝ հազիւ թէ 125 զուրուշի կըծախուի :